

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Re pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisopna peti-vrata: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 124.

V Ljubljani, v ponedeljek 2. junija 1890.

Letnik XVIII.

Vabilo na naročbo.

S 1. junijem pričela se je nova naročba na

„SLOVENCA“,

h kateri najljubšeje vabi

opravništvo.

Cena naročnine razvidi se na glavi lista, a na naročnike, ki se oglašajo, pa ne določajo naročnine, se ne ozira.

Šolstvo na Slovenskem.

Govoril poslanec Klun v državnem zboru dne 26. aprila 1890.

Gospoda moja, ne čudite se, da se tudi letos oglasim pri tej točki. Meni samemu bilo bi bolj všeč, ko bi mi ne trebalo govoriti. Ker pa so pri nas šolske razmere take, kakoršne so bile, in ker veljajo še vedno isti razlogi, vsled katerih sem moral prejšnja leta govoriti, zato moram tudi letos govoriti pri tej točki, da na eni strani ovržem trditve, češ, da nam je naučna uprava Bog vé katere koncesije dovolila, na drugi strani pa, da odstranim tudi najmanjši videz, da bi morda z ozirom na šolo hoteli od pravičnih zahtev našega naroda le za pičico odjenjati.

Da ne delam krivice, moram priznati, da je visoka naučna uprava že pred leti obljubljeno slovensko nižjo gimnazijo v Ljubljani ustanovila in vse preskrbela, da se odpré pričetkom prihodnjega šolskega leta.

Mislim pa, da ta gimnazija ne bo imela onih koristij, katerih si vlada obljubuje, da bi se namreč razbremenila višja gimnazija ljubljanska. Ker ima ljubljanska višja gimnazija v nižjih razredih po štiri oddelke, v višjih razredih pa po dva, novi učni zavod pa bo odzvel le po jeden oddelek, za ka-

tere je določeno posebno učiteljsko osebje, bode olajšava le malenkostna, posebno če pomislimo, da bode več učencev prihajalo v Ljubljano, in da se bodo po dokončani nižji gimnaziji vsi učenci zopet zbrali v višjih razredih. Ako še pomislimo, da bode oba zavoda pod jedno streho, ne moremo prezreti skušenj, ko je bila realka z gimnazijo v istem poslopji ter moramo trditi, da bode jako težko, vzdržati disciplino; novi zavod bode le tedaj prospeval, ako se visoki naučni upravi posreči, da dobi izvrstnega ravnatelja, ki bode imel v enaki meri zaupanje obeh učiteljskih osebij.

Gospod naučni minister se je nekda izjavil, da je od vspeha novega zavoda odvisna usoda gimnazije v Kranju, oziroma njena obnovev. Akoravno novi gimnaziji v Ljubljani od srca želim najboljši uspeh, vendar mislim, da bode naposled vlada morala obnoviti gimnazijo v Kranju ter jo razširiti v višjo gimnazijo.

Govoril sem o gimnaziji v Kranju v tej zbornici večkrat in tako obširno, da se več ne drznem trditve dragega časa v tem oziru. Vendar tudi letos že radi tega ne smem molčati, ker se je o tej stvari obravnavalo v našem deželnem zboru v zadnjem zasedanju.

Mestni zastop v Kranju je namreč tudi minolo leto poslal na deželni zbor kranjski peticijo, v kateri prosi, naj posreduje pri visoki vladi zaradi obstanka kranjske gimnazije. Ko se je v deželnem zboru obravnavalo to vprašanje, poudarjala se je mala naklonjenost visoke naučne uprave nasproti deželi kranjski in posebno nasproti gimnaziji v Kranju. Dalje se je naglašalo, da novi učni zavod v Ljubljani namesto v Kranju ne bode pospeševal slovensko inteligencijo, temveč jo oviral. To očitjanje ni popolnoma neopravičeno; ako bode namreč visoka vlada omejila slovenski pouk le na to nižjo gimnazijo, odpravila slovenske paralelke na višji gimnaziji ljubljanski ter določila *numerus clausus* učencev na novem zavodu, ostale učence pa prisilila v nemško gimnazijo, tako ona bojazen v resnici ni brez vzroka.

Dalje se je naglašalo, da se bode morala še jedna gimnazija ustanoviti, in sicer najprimerneje v Kranju, akoravno se ustanovi nova nižja gimnazija v Ljubljani, ker bode v Ljubljani še vedno več učencev, kakor za dve gimnaziji. Naposled je poročevalec deželnemu zboru stavil naslednje predloge:

1. Deželni zbor vnovič izreka, da je gimnazija v Kranju neobhodno potrebna in da so navzoči vsi pogoji, ki bi opravičevali razširjenje nižje gimnazije v višjo;

2. deželnemu odboru se nalaga, da vnovič prosi pri visokem c. kr. naučnem ministerstvu za obstanek nižje gimnazije v Kranju z dostavkom, da naj bi visoko to ministerstvo uvaževalo, bi li ne kazalo to gimnazijo razširiti v višjo gimnazijo;

3. deželnemu odboru se dalje naroča, da naj o tej stvari znova vloži peticijo na državni zbor in stori vse one korake, ki bi pospeševali obstanek nižje gimnazije, oziroma razširjenje v višjo gimnazijo.

Te predloge je naš deželni zbor sprejel in v tem smislu je finančni odsek nasvetoval resolucijo, v kateri priporoča obstanek gimnazije v Kranju. Prepričan sem, da bode visoka zbornica vsprejela to resolucijo, vendar prosim visoko vlado, naj bi se vendar enkrat ozirala na želje slovenskega prebivalstva, na prošnje našega deželnega zbora in na sklepe te visoke zbornice.

Še jedna prošnja o moji domovini mi je na sreci. Ustanovljene obrtne strokovne šole v Ljubljani so pospešile obrtni nadaljevalni pouk, a kaže se potreba, pričeti obrtni pouk tudi še dalje razširiti ter ustanoviti nove obrtne strokovne šole. Naš deželni zbor je v zadnjem zasedanju sprožil misel, naj bi se ustanovila v Ljubljani strokovna šola za kovinski obrt, rokodelska šola za železno industrijo na Gorenjskem in strokovna šola za kamnoseštvo v Postojini.

Temu še dostavim, da bi bilo na korist prebivalstvu in industriji, ko bi se lesna strokovna šola ustanovila v Idriji in Ribnici, tukaj morda tudi keramična šola, ker že sedanja lesna in lončena in-

LISTEK.

Izpovedanja bivšega prostomisleca.

(Spisal Leo Taxil. Iz francosčine preložil Martin Ziltir.)
(Dalje.)

Osnovatelj shoda v Rimu sem bil izvoljen za odposlanca. Naprej sem povedal svojim tovarišem, da moja služba se bo držala le gmotne zadeve; pod tem izrečnim pridržkom sem sprejel odposlanstvo. Moji tovariši, ki niso mogli brez mene biti (nihče ni imel zveze v Italiji), podpisali so ta pogoj. Nihče ne more trditi, da bi ne bil popolnoma pravilno ravnal.

In sedaj, ko je mogoče soditi o mojem dušnem stanu, misliti je mogoče, da ta pot v Rim, pod temi pogoji, je bil za-me najbolešnejša tlaka. Kadar to premišljam, pravim si, da bi ne bil smel tega storiti. Če bi bil, kar je seveda nemogoče, ondi naletel nekoliko bratrstva, bil bi se morda vrnil k svojim zmotam, goljufan po tem zračnem slepilu. K sreči za moj blagor sem videl tam v Italiji enako sovraštvo med prostomiselniki, in enkrat rešen tega okuženega ozračja sem zagledal svetlejšo kakor kdaj luč, ki me je razsvetlila 23. aprila.

Tako me je Bog hotel vkljub meni. Že prvi trenutek sem bil odstopil kakor glavni vrednik antiklerikalne Republike. Moj odstop od lige je povzročil nekaj pisem od skupin. Več jih je, da bi preklical svoj sklep, me izvolilo za častnega predsednika. Odklonil sem to odliko in spisal poslednji članek, ki bi bil moral podučiti moje čitatelje in prijatelje o lastnosti mojih sklepov. To je, kar sem med drugimi pisal k sklepu, 16. maja (štev. 316 časnika):

... Izrekam z vso odkritosrčnostjo, nič nočem tistim, ki so, da bi sovražno zoper mene postopali, nakopičili v tisku bodisi v oportunistnem, ali intrantsigantnem, ali prekucijskem laži, od katerih so morda mislili, da so izraz resnice. Le tistim lažnjivim možem zamerim, ki so si izmislili te laži in jih v veljavo spravili. Pa še, ali je natančno rečeno, da jim zamerim? Ne, ne čutim več sovraštva, čutim le nevoljo in stud.

Imel je priti trenutek utrujenja; prišel je. Moje oči so se morale poslednjič odpreti; odprle so se. In vidim, da razun redkih izjem, ki le trdijo pravilo, je republikansko bratstvo izmišljaja. Nikdar ne bo stopila v dejanski svet; ne more. Leto 1793. je dalo za to žalosten zgled: republikancem je pri-

sojeno eden drugega požreti. Kateri me poznajo, ker so z menoj občevali, vedó, koliko sem trpel, in me ne bodo grajali. Kateri se imajo za neomajljive peči, ker so kako nasprotvanje brez posledic prenesli, ti bodo kamenje ná-me metali; že sedaj jim odpuščam.

Vsaj nehal bo napačni položaj, v katerem sem bil do tega dné. Pa jaz nikogar ne dolžim. Protiklerikalna liga, v kateri sem našel resna prijateljstva, ni odgovorna za moje ločenje; tudi moji sodelavci niso navezani ná-me, in jaz jim puščam prosto polje. Da bi jim mogel koristiti moj zgled!

Kar terjam od lignih skupin in od prijateljev, s katerimi ne bom več sodeloval, niso častna predsedništva, da bi se mi podelila, do teh nimam pravice in jih ne sprejemam; tudi ne, da bi me objokovali, ker ravno sedaj nisem več tega potreben. To, kar terjam od njih, je, da rekó in zopet rekó vselej, ko se jim ponudi priložnost, to, kar vedó, da me je namreč velika večina republikancev najkrivičnejše napadala; ko so govorili, da sem jaz v svoj dobiček izrabljaj prostomiselnike, so lagali, ker ravno nasprotno sem vse, kar sem zaslužil, žrtvoval za širjenje; ko so trdili v očitnih zbirališčih, da sem si nabral glavnic od petindvajset tisoč

dustrija opravičuje upanje, da bi se ta stroka obrta z novo strokovno šolo vsestransko pospešila in spopolnila.

Gledé Stajerskega moram tudi konstatovati, da so se v Mariboru ustanovile paralelke deloma s slovenskim učnim jezikom. To sicer ni veliko, pa vendar nekaj, in — če bode visoka naučna uprava dobila potrebno skušnjo, morala bode šolo razširiti in spopolniti. Tu pa si dovolj vprašanje, zakaj se ni isto storilo na višji gimnaziji v Celji, zakaj je tam ostalo vse pri starem, akoravno je Celje središče slovenskega Stajerja in ima gimnazija več učencev, nego mariborska? (Prav res!) In zakaj čakajo Slovenci in Italijani na Goriškem že toliko časa na zaželjene in tudi od visoke zbornice priporočene slovenske, oziroma italijanske paralelke? Visoka vlada je to leto iz Gorice dobila več peticij, v katerih prosijo za slovensko višjo gimnazijo, ki bi se morala ustanoviti že s šolskim letom 1890/91. Kolikor mi je znano, poslali so take peticije tri društva, 54 občin in 87 zasebnikov.

Priznam težave, ki so zvezane z ustanovitvijo nove srednje šole, vendar mislim, da se morejo slovenske in italijanske paralelke na obstoječih zavodih tem lažje ustanoviti, ker so na goriški gimnaziji učne moči, ki so slovenskega in italijanskega jezika toliko zmožne, da morejo poučevati v teh dveh jezikih; torej bi ne trebalo iskati novih učnih moči ter že prvo leto obremeniti državni zaklad. In če se ustreza željam italijanskega prebivalstva v Trstu, zakaj se toliko časa ne ustreže prošnji italijanskega prebivalstva na Goriškem? Ali naj se morda Italijani na Goriškem prej navzamejo duha irredente, ali naj prej strašijo s petardami, da jih naposled slišijo in jim ustrezajo? Slabi vzgled, da je navzlic protiaustrijskemu mišljenju večine italijanskega prebivalstva Trst dobil italijansko obrtno šolo, in da hoče sedaj imeti italijansko pripravnico, ta vzgled more spriditi pravost goriških Italijanov in Slovencev ter jih navdati z mislijo, da le oni pri nas kaj doseže, ki ni dober rodoljub. Da pa se krivo ne sodi, moram takoj omeniti, da je tudi v Trstu velik del prebivalstva, ki je dobrega avstrijskega duha in ima svoje zastopnike v tej visoki zbornici, s katerimi vsi prijazno obćujemo.

Z obćalovanjem pa moram priznati, da je ta stranka v Trstu preslaba, da bi vodila javne stvari, in da ima vodstvo v rokah druga stranka, o katere rodoljubji ne morem istega trditi. Slišali ste, kako žalostne razmere so v Trstu, in zastopnik tržaške okolice bode pri drugi točki več povedal o šolskih razmerah v Trstu; opomniti pa moram, da se ravno v teh šolah goji protiaustrijski duh, katerega vsi obćalujemo in obsojamo. Ker pa Trst doslej nima nobenih šolskih postav, temveč le privilegije in izjeme, akoravno jih ni vreden, morala bode vlada vendar enkrat tudi v Trstu vrediti šolske razmere.

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. junija.

Notranje dežele.

Češko-nemška sprava. Češki deželni zbor je v soboto zavrgel s 167 proti 52 glasovi mladočeški predlog, naj se o šolski predlogi preide na

frankov dohodkov, so lagali, ker nisem nikoli imel naložene glavnice za eden centim dohodkov; ko so me imenovali nesramnega pisatelja, so lagali, ker ne bodo vedeli navesti ene vrste katerega-koli mojega dela, ki bi nasprotoval dobrim pravim; ko so z menoj ravnali kakor s ponarejalcem, pisateljskim tatom, večkrat sodniško kažnjenim, so me mevzasto obrekavali; ko so prinesli ta obdolženja, niso hoteli ponatisniti pisem, ki so to ometavala, ne navesti sklepa pravde Roussel, de Mery (sklepa meni v čast pred ovržnim sodiščem), ne priobćiti mojega listka kot volilca ali sodniške izjave o meni.

Ko odstopam, ko neham ud biti lige in prostomiselnosti, sem pokoren svoji vesti. Gotovo jaz nisem nenadomestljiv, takega sploh ni. K temu še pride, kar mene zadeva, jaz se poslužujem vrhovne pravice, katero ima vsak zatiran, da si nazaj vzamem prostost. Vkljen sem bil po tisoćerih pomiselkih, ki so vezali vse moje moči, in katere sedaj odстранjam. Uklonil sem glavo pod sramoten jarem, ki me je trl; ta jarem razbijam. Zaprt sem bil v okuženi in temni ječi, roke prikovane po strahovalni oblasti hudega; rodim se za dan, oproščam se.

(Dalje sledi.)

dnevni red, ter sklenil pričeti nadrobno razpravo. Z 38 Mladočehi je glasovalo 10 Staročehov in štirje drugi, ki ne pripadajo nobeni stranki. — Z Dunaja se poroča nekemu poljskemu listu, da bode vlada z vsemi moćmi upirala se mladočeški agitaciji. O tem ne more biti govora, da bi se vlada pogajala z Mladočehi. Mogoče je celó, da bode vlada razpustila češki deželni zbor, ako bi bila sprava nemogoča. Cesar bode prišel v Prago k otvorjenju deželne razstave le v tem slučaju, ako bode sprava gotova.

Tisoćletnica ogerske države. Koloman Thaly je vprašal ministerskega predsednika o državni slavnosti povodom tisoćletnega obstanka ogerske države, katera naj bi se vršila leta 1894, kakor je določila ogerska akademija. Govornik omenja zanimanja, ki se pojavlja v tem oziru med narodom, katero pa še ni dovolj, ker gre tu za tisoćletni obstanek ustave. Minister grof Szapary omenja tudi narodnega zanimanja, a poudarja ob enem, da mora tudi postavodaja potrebno storiti. Vlada se bode, — rekel je nadalje grof, — tudi v prihodnje pečala s tem vprašanjem, ter stopila ob svojem času pred državni zbor s primernim predlogom.

Vnanje države.

Bolgarija. Pravda o Panićevi zaroti je torej končana. Bržkone ne bode nobeden izmed zarotnikov plačal svojega namena z življenjem, kajti sodišče je sklenilo še celó Panićo priporočiti pomiloščenju. Zarota je torej uničena, in princ Ferdinand lahko svobodneje diha. Zarotniki niso dosegli svojega namena, vendar pa se je pokazalo s tem, da je v Bolgariji mnogo nezadovoljnejših s sedanji deželnimi razmerami. Bolgarska vlada naj si le želi, da bi se tudi v prihodnje zarotniki posluževali toliko neukornih sredstev, kakor se jih je Panića in prištaši njegovi. Lahko si mislimo, kako malo je zadovoljil izid pravde vse one, ki so več mesecev z upanjem pričakovali, da bode pokazala pravda v zaroti Panićevi sokrivdo Rusije. Zarota je bila povsem zasebno podjetje, pri katerem nima ruska oficijelna politika nikakega bistvenega deleža. Kako so posamični zarotniki kažnjeni, poročalo se je že. Omenimo le še obnašanja Panićevega, ko mu je bral sodnik sodbo. Kazal se je bajé vseskozi hladnokrvnega. Ko je sodnik izrekal besede usmrćenja, nasmejal se je Panića, zmajal z glavo in pokazal malomarni obraz. Nato je objel onih šest sozarotnikov, ki so bili oproščeni, in so šli brez zadržka izpred sodnika.

Francija. Iz Pariza se poroča o Liebknechtovem govoru to-le: Lahko bi sicer socijalisti provzročili revolucijsko gibanje, a armada bi jih porazila. Vsepeh je odvisen samó od propagande. Liebknecht obsoja Bismarckove agente, da so provzročili nemir, in Bismarck je pa zdaj zmagan. Hotel je imeti vso moć za-se in svojo družino. Liebknecht ga bo prijel v državnem zboru zaradi njegovega prepiranja in javnega njegovega življenja. Že osemnajst mesecev ni se mogel cesar Viljem vjemati s knezom Bismarckom. Cesar je samo zato toliko potoval, da se je odstranil od ljudi, s katerimi ga je obdal Bismarck. Edinost Nemćije še ni popolna, kajti tudi v Avstriji so Nemci. Socijalistje noćejo ničesar vedeti o Bismarckovi Nemćiji in obdržati vojaških prednostij. Da ima Nemćija tako vojaštvo, kakor Švica, potem bi bilo mogoče ohraniti mir. Alzacijo in Lotaringijo bi pridružil Liebknecht kot dva nova kantona k Švici, in če je to nemogoče, bodo Alzacani še-le tedaj nezavisni, ko bosti Francija in Nemćija federativni republiki. Med Nemćijo in Francijo ni sicer sovraštva, a prijateljstvo med obema ovira Rusija. Socijalistje trdijo, da ne smé demokratijska Francija družiti se z najbolj samovladno državo. Socijalni zakoni države so vsekako napredek. Odkar je Bismarck odstopil, se je vse zboljšalo. Francija se več ne pripravlja na boj. Cesar Viljem je jako častilakomen. Sprva je gotovo mislil na vojno, a ker je uvidel, da je nemogoča, opustil je to misel. Zdaj se peča posebno s socijalnim vprašanjem. Ako bo ostal pri tem, imel bo veliko prihodnost. Mir je, kar potrebujemo vsi, Nemci in Francozi. Nemški socijalistje delajo za mir, da bi pač tudi francoski socijalistje tako delovali.

Nemćija. Kakor se poroča angleškimi listom, namerava knez Bismarck izdati v inozemstvu spis o svoji ostavki. Knjižica bo došla v roke vsem njegovim političnim prijateljem. — Na evangelsko-socijalnem kongresu, ki zboruje sedaj v Berlinu, prišlo je do razlaganja med židovi in protizidovi. „Presse“ poroča o tem mej drugim tudi to-le: V zadnji seji evangelsko-socijalnega kongresa, katerega sta se vdeležila tudi ministra Gossler in Berlepsch, imel je Stöcker govor o stališču stranke do socijalne demokracije in je postavil konečno trinajst stavkov, med katerimi je posebno jeden omenjal pogubljivega vpliva židovstva kot glavnega vzroka socijalno-demokratijskemu gibanju. Hernack, prof. bogoslovja in zastopnik liberalnih nazorov, odgovoril je na Stöckerjev govor, da ni vprašanje o židovstvu tu na svojem mestu. On ni protizid, temveč prijatelj židovstvu. Krivda kristijanov proti židovom ni manjša, kakor krivda teh proti onim, in zato jim mora biti naklonjen, ker so jih tako dolgo zatirali. (?) (Nemir. Odobravanje.) Stöcker ga je zavrnil, da ni mogoče tajiti, da sta kapitalizem in židovsko časnikiarstvo vzrok brezbožni demokracijski

kugi. Proti židom samim nima nič, a boriti se mora proti oblasti židovstva.

Italija. Italijanski listi omenjajo zadnji čas posebno pogovora nekoga rimskega časnikiarja z novim francoskim poslanikom. Poslanik je poudarjal, da veselí Francijo italijansko-afriška politika, kajti Francija je prepričana, da bode neutralizovanje sueskega kanala mogoče le tedaj, ko bode več evropskih držav imelo posestva ob Rudećem morji. Franciji bi bilo tudi prav, ko bi Nemćija imela deželo tostran „solznih vrat“ (Bal-el-Mandeb). Izvrstne razmere, ki vežejo sedaj Francijo in Italijo, omogoćajo rešitev najtežjih vprašanj, tako n. pr. tuniško vprašanje. Odkritosteno je izrazil svojo željo Crispiju, da naj opusti italijanska vlada afriške kapitulacije. Crispi mu je odgovoril, da bode odloćilo to javno mnenje. Na to je omenil francoski poslanik, da so zakrivali najveć časniki, da je bila zavladata taka mržnja med obema narodoma. I francosko časnikiarstvo je že uvidelo, da so bila zgolj strašila, ki so zapeljala francoski narod k sovraštvu do Italije. Jednako se godi sploh med francoskim narodom. Še dve leti bodo veljale dosedanje kupćijske pogodbe v Evropi. V tem času se morajo stare prijateljske vezi med Italijo in Francijo toliko ukrepiti, da ne bode dvomil državnik, ki bode onda imel odloćilno besedo, kaj je za Italijo bolje, ali nadaljevati dosedanja položaja, ali dati drugo mer svoji evropski politiki. Italija bode gotovo spoznala, kje so njeni pravi interesi, ter se pridružila svoji latinski sestri.

Portugal. Kakor se poroča listom, provzroćuje Portugalsko Angliji v vprašanji metropolitanske oblasti nadškofa v Kalkuti najvećje težave. Brani se namreć, oddati metropolitansko pravico v Goi. Propaganda si prizadeva, sporazumeti obe državi s tem, da obeta Goi častno mesto, Kalkuti pa jurisdikcijo. — Portugalska vlada ima pravo smolo v Afriki. Listi poročajo namreć, da je več pokrajin v Bengueli (Zapadna Afrika) vstalo zoper portugalsko vlado. Tamošnji prebivalci so prepodili Portugalce; vojaški guverner Silva-Porto se je ustrelil, ko so bile njegove čete premagane in so ga zapustile. Prodiranje pod kapitanom Conceiom so domaćini popolnoma zaprećili in unićili; kapitan je bežal s svojimi zmaganimi četami v Kakondo, kjer pričakuje pomoći od generalnega guvernerja. Prejšnji minister Carvalho je imenovan za generalnega nadzornika afriških naselbin, in izroćena mu je popolna preosnova naselbin. — Naselbine imajo dobre, pa tudi slabe strani. Koliko situostij imajo Francija, Portugal in druge države s svojimi naselbinami, bere se vedno po časnikih.

Izvirni dopisi.

Iz Šmihela pri Pliberku, 31. maja. Naša veselica se je sijajno vršila; moremo reći, da je to bila veselica slovenskega Korotana. Vdeležilo se je namreć razven 11 duhovnikov obilno kmetov iz bližnjih in daljnih krajev. Videli smo kmete s Tolstega Vrha, Kotel, Libelić, Švabeka, iz dobrolske, klobaške, št. lipske fare, celó daljno Jezero je nam odposlalo štiri vrle narodnjake. Da se je okolica vdeležila, se samo razume. Govorili so samo kmećki govorniki in to tako spretno, da se je očitno pokazalo, da je naše ljudstvo bistre glave, a ne traparsko, kakor naši nasprotniki trobijo. Posebno omenim kmeta Jurija Reš-a p. d. Brenerja na Blatu in nekdanjega župana, kateri je nam na roki svetega pisma jako lepo razložil ljubezen do našega naroda. Kmećki govornik iz Preval je izvrstno posvetil naše „bauernbundarje“ in naše razmere na Koroškem.

Gosp. Franjo Dular, živinski zdravnik iz Beljaka, je podučil naše kmete o boleznih živine in ozdravljenji, kakor tudi o takozvanih cesarskih napakah in postavah pri kupu in prodaji živine. Vsi pričujoći so mu za to zeló hvaležni in prosimo, da še naprej prihaja naše pouka potrebno ljudstvo poučevat.

Sklenili smo tudi, da se pri vsakem shodu naše podružnice koristen pouk pridene, tako bode naše podružnice ljudske šole v narodno-gospodarskem oziru. Naj nas tudi drugi posnemajo.

Petje je izvrševal naš vrli moški zbor in je združen z godbo navduševal obćinstvo, tako da smo bili vsi židane volje.

Vrhunec vsega pa sta bili gledališki predstavi: „Berite „Mir“ in „Svojeglavnezi“, veseloigri v enem dejanju. Igralo se je jako spretno, akoravno so imeli naši kmećki igralci komaj 14 dni za pripravo, tako da tujei niso hoteli verovati, da bi to bili domaći ljudje. Mislimo, da govorimo iz sre vseh, ako jim tukaj za njihov trud iskreno zahvalo izrećemo. „Berite Novice“, pa za naše razmere prirejeno pod naslovom „Berite „Mir“ navdušilo je nas za našo narodnost. Burno odobravanje je zašumelo po lepo okrašeni dverani, ko je dr. Dragić svojo narodno zavest izražal in posebno, ko je omenil zaslug našega nepozabnega vodje Andreja Einspielerja.

In ko se je na konci igre dokazala ravnopravnost slovenskega jezika in je Kratki moral priznati, da je podlegel, da se v uradih morajo sprejemati slovenska pisma in slovensko uradovati, vskliknili so vsi radostno: Živeli Slovenci! „Svojeglavneži“ so vzbudili veliko smeha in marsikateri pričujočih je vprašal svojo ženo, češ, ali si tudi tako svoje-glavna?

Neradi, jako neradi smo se razšli, še-le policijska ura je nas iz dvorane spodila.

Zdaj se pa po vseh krajih našega ljubega Korotana o tej veselici govori, češ, to je bilo lepo, lepše kakor ženitnina, in to je pri našem oratarju veliko.

Na konec pa imam še veliko prošnjo. Naši igralci so že večkrat pokazali, kako so vneti za svojo nalogo, pa treba se jim vojskovati z velikimi težavami. Prvič bi radi nov oder, ta, katerega imajo, je premajhen in potem le posojen; drugič manjka njim garderobe in drugih priprav in to vse stane denarja. Pa tega nam tukaj zelo primanjkuje, nimamo tu okolu potrebnih bogatinov; prosimo torej slovenske rodoljube, naj nam pomagajo z denarjem ali z gledališkimi pripravami. Prispevki naj se blagovolijo pošiljati na podružnico sv. Cirila in Metoda v Šmihelu pri Pliberku. Dobrotnike bomo ob svojem času v slovenskih listih naznanili. Podjunčan.

Iz Celovca, 29. maja. (Naši učitelji.) Vi na Kranjskem, Štajerskem in Primorskem nimate niti pojma, kakošne učitelje imamo mi na Koroškem. Pri Vas mnogi mislijo: „Čemu toliko krika po verski šoli; saj so učitelji itak verni, pošteni in narodni?“ Pa pridite na Koroško, bodele vse drugače sodili! Naši učitelji, posebno mlajši, so brezverci, menda so tako vzgojeni, strastni sovražniki duhovščine in vsega slovenskega. Ob enem so slepo orodje v rokah nemških gospodov, da se morajo povsod zagajati v slovensko-katoliško stranko, pri slovenskih shodih služiti kot ogleduhi in razgrajalci, nabirati podpise za nemške šole itd. Nekaj slučajev o brezverstvu učiteljev je prišlo že v liste; o drugih smo molčali, ker itak nič ne pomaga. Čuli ste, da je bil v Tinjah mlad učitelj iz službe izpuščen, ker je očitno Boga tajil. Neki drugi učitelj je otrokom rekel, da izpoved ni nič, da se to le pravi: duhovniku v žep lagati. Takih slučajev izvešmo od kmetov še več. Da v cerkev ne hodijo ob nedeljah, ni nič novega. To se vé, da ne velja o vseh.

Kako nasprotujejo slovenščini, ste tudi že slišali. V državnem zboru je bil govor o dveh učiteljih, ki sta motila red pri Ciril-Metodovi veselici v Apačah, in kako sta bila za to še z boljšimi službami odlikovana in plačana. Najnovejši tak slučaj sem doživel na binkoštni ponedeljek pri zboru Ciril-Metodove podružnice v Bilčovsu. Čeravno tamošnji učitelj ni ud in ga nihče ni povabil, je vendar prišel in zborovanje predržno motil. Ko je govoril neki govornik iz Celovca in je omenil „bauernbund“, je učitelj vmes zakričal: „bauernbundarji so tudi Slovenci!“ Drugi poslušalci so bili med govorom odkriti, samo učitelj je bil pokrit in je govornika večkrat predržno apostrofiral. Čeravno so ga govornik, predsednik in drugi zavračali s trdimi besedami, kakor: „Sram Vas bodi!“, „Držite jezik za zobmi!“, — je vendar naprej kričal, iz česar se vidi fanatizem teh —ovcev.

Ko je govornik začel o verski šoli govoriti, je učitelj kričal: „Ali izrejam jaz mar ravbarje?“ Nevolja občinstva je prirastla do vrhunca; klicali so mu: „Odstopite, Vi niste ud!“ itd. Tako smo revše vendar ukrotili, da se je s poti spravilo.

Drugod bi takega prijeli in po zraku čez plot vrgli; pa mi na Koroškem moramo previdno postopati.

To je pristna slika našega mlajšega učiteljstva na Koroškem. Nastane pa vprašanje: Kako je to, da so spodnje-štajerski učitelji vsi drugačni, saj je tudi tam pripravnica nemška in tudi tam deželni šolski svet v nemško-liberalnih rokah? Videti je, da graški liberalci bolj zmerno postopajo in da se v mariborski pripravnici učencem ne veeplja toliko fanatičnega sovraštva zoper slovensko-katoliško stranko v srca, kakor v Celovcu.

Vkljub temu, da dr. Gobanc z učitelji strogo postopa, so vendar fanatični liberalci in slovonožrci, ker so tako vzgojeni! Ti siromaki se bojijo verske šole, kakor hudi duh križa; in vendar vprašam: Kdaj so bili učitelji pod duhovnim nadzorstvom tako strahovani, kakor zdaj pod liberalci?? Vsakega pol leta jedenkrat so prišli g. dekan v šolo pogledat, sicer pa je bil učitelj sam svoj gospod.

Kakšen terorizem je pa zdaj! Če se že z liberalnimi tako trdo postopa, kakor sem prej naštel dva slučaja (v Tinjah in Zel. Kapli), potem si lahko mislite, kako postopa nemška stranka s slovensko-narodnimi učitelji.

Gospod Podobnik v Velikoveu bi znal o tem kaj povedati.

Narodnih učiteljev je itak silno malo; pripravica ni po tem, da bi se množila. Ako se o učitelju le sumi, da ima še nekaj ljubezni do svojega maternega jezika, hipoma ga napadejo nemški listi. Ubogim slovenskim otrokom pa pošiljajo trdo nemške učenike.

Kaj je pa naša deca zakrivila; kaj smo mi koroški Slovenci, kaj so naši slovenski učitelji, kar jih je narodnih, zakrivil, — da sme nemška klika v naši deželi tako gospodariti?!

Dnevne novice.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca maja je vložilo 358 strank v mestno hranilnico ljubljansko 114.377 gld. 99 kr., vzdignilo pa 136 strank 62.058 gld. 37 kr.

(Nenavadna cerkvena svečanost) vršila se je danes zjutraj od osme ure nadalje v kapeli svetega Jožefa v tukajšnji hiralnici. Sprejele so namreč slovesno sv. krst mati in dve hčeri doslej židovske rodbine Grünfeld. Cerkveni obred opravil je župnik šempeterski č. g. M. Malenšek, takoj na to pa je daroval sv. mašo č. o. Franc Sajovic S. J., ki je katehumene poprej podučeval v verskih resnicah. Med svetim opravilom podelil jim je prvič zakrament sv. Rašnjega Telesa. Ob enajsti uri pa so ekselencija prem. g. knezoškof vsem trem podelili zakrament sv. birme v svoji domači kapeli. Pri tej redki slovesnosti navzočih je bilo več gospa in gospodičin iz tukajšnjega dobrodelnega društva krščanske ljubezni, katerih nekatere so sprejele blagovoljno tudi botrstvo pri krstu in birmi. Vsi navzoči so bili vidno ginjeni pri tej redki slovesnosti.

(Občni zbor meščanske vojašnice ljubljanske v Trnovem) vršil se je včeraj ob 11. uri v magistratni dvorani. Od 246 sopoestnikov meščanske vojašnice bilo je navzočih le 23. Vodja g. J. N. Horak prične zborovanje z naznanilom, da je denarno stanje meščanske vojašnice ugodno, kajti v blagajnici je, dasi ni nikakega dolga, še 1550 gld. gotovine in meseca septembra bode društvo dobilo drugi najemni obrok od strani vojaškega erarja v znesku 1120 gld. Vsled dobrega denarnega stanja nasvetuje vodja g. J. N. Horak, da se, kakor za l. 1889, tudi za leto 1890 vsem solastnikom meščanske vojašnice izplača za vsacega na vojašnici zavarovanega vojaka 2 gld., kar sopoestniki odobré. Vodja g. J. N. Horak naznani potem, da se bode v smislu sklepa današnjega dostavljati pričel denar vže prihodnji teden vsem sopoestnikom vojašnice. Sklep računa za l. 1889 kaže dohodkov 4342 gld. 2 kr., stroškov samo 4 gld. 8 kr. manj, kateri so ostali koncem leta v blagajnici. Troški za nameščevanje vojakov povrnjeni sopoestnikom vojašnice znašali so 1403 gld. 78 kr. G. Regali graja, da se preveč izda za vzdrževanje poslopja vojašnice, naj bi se delalo le, kar je neobhodno potrebno, čemur pritrdi tudi hišnik Seemann. Vodja J. N. Horak odgovori, da v tako velicem poslopi, kjer stanuje tolika množina ljudi, treba je zmirom poprav, kajti kar se eno leto opusti, podvojeno je treba drugo leto nadomestiti, kar prizadeva le še večje troške. Šteti ravnateljstvo itak na vse strani, a zmirom prihajajo od strani vojaškega poveljništva nove zahteve, katere mora vodstvo vsaj deloma uslišati, kajti sklicujejo se ti gospodje v eno mer na to, da so bili v družih mestih preje in tam so njihovim zahtevam dosti bolj ustrezali ko v Ljubljani. Potem poroča dr. Stare v imenu pregledovalnega odseka o računskem sklepu za l. 1889 in naznani, da se je isti popolnem v soglasji s knjigami našel, na kar ga občni zbor odobri. Pred volitvijo peterih članov vodstva omeni vodja J. N. Horak, da se člani vodstva jako pičlo vdeležujejo razpisanih sej, tako da te niso sklepne. Pravijo pa ti gospodje odborniki, da nečejo delati tlako bogatim hišnim posestnikom. Vodja Horak misli, da bi se delovanje pospešilo, ako bi se odbornikom plačalo za vdeležbo pri vsaki seji 2 gld. G. Regali se temu odločno protivi, kajti odborništvo je častna stvar. Gospod Oroslov Dolenc nasvetuje, naj bi se nagrada vodje, ki ima toliko posla z vojašnico, od 100 gld. povikšala na 150 gld. Tem predlogom se zopet od-

ločno protivi g. Regali, češ, da je hotel itak predlagati, da se remuneracija zapisnikarja od 50 gld. skreči na 20 gld. ali pa popolnem izbriše. Zapisnikar g. Lachainer izjavi, da se on za svojo osebo odpove vsaki remuneraciji. Vodja g. Horak naglašja, da on ni prosil in nagovarjal nikogar za zvišanje remuneracije svoje, dasi ima dovolj posla in stroškov, katere mora sam poplačati, ki pa niso zapisani v nobenem računskem sklepu. A njega tolaži zavest, da je zmirom pošteno posloval z meščansko vojašnico; ko je isto prevzel, bila je v jako slabem stanju in prejšnji vodja ukradel je bil iz blagajnice 5250 gld. Danes pa je meščanska vojašnica v dobrem stanju, veliko razširjena, brez vsacega dolga in ima še premoženje, da se sopoestnikom izplačujejo za nastanjanje vojakov od osebe po 2 gld. Predlog za povišanje nagrade vodi se potem odkloni. V vodstvo se izvolijo gospodje: Oroslov Dolenc, Avg. Drelse, Alojzij Kajzel, Fran Jakopič in Gašpar Achtschin. V pregledovalni odsek gospodje: dr. Stare in stotnik Karol Spinar; na to se zborovanje sklene.

(Umrl) je v Trstu v soboto v svoji pisarni za mrtvoudom znani predsednik veteranskega društva, g. Raacke-Schröder. Bil je sicer Nemec, toda priljubljena oseba in neustrašen nasprotnik irredentovcev. V spominu je še njegovo odločno postopanje za časa tržaške razstave, ko se je na korzi razletela bomba, ubila jednega dečka in ranila več oseb. Cesar je odlikoval pokojnika z redom železne krone.

(Kresovi prepovedani.) Starodavna slovenska navada je, da na kresni večer zažigajo kresove. Te navade so se držali tudi tržaški okoličani. Laški magistrat v Trstu pa je že pred štirimi leti izdal prepoved, katero ponavlja vsako leto ter preti s kaznijo 10 do 200 gld.

(Z Goriškega) se nam poroča: Huda nadloga vznemirja to pomlad nekatere občine, namreč živalska steklina. Dne 20. februarja se je klatil stekel pes po vaseh za sv. Goro. Ogrizel je nekaj ljudi in živine. Enake nesreče so se pripetile v Tolminu. V Čepovanu pa so ubili tri stekle lesice, ki so oklale več ovac, katerih ena je poginila. V Grgarju pod sv. Goro je dne 21. maja stekel vol, katerega je bil dne 20. februarja ugriznil stekel pes. Goriški živinozdravnik je nekda izrekel sodbo, da je vol poginil za vraničnim prisadom, ljudstvo pa trdi, da je cepnil za steklino, ker je grizel okolu sebe in sploh kazal znamenja stekline. Ljudje so v strahu, akoravno doslej pri njih še ni slabih nasledkov. V Tolminu ogrizene zdravi tamošnji zdravnik po svoji metodi, ogrizeni v Grgarju pa so šli iskat pomoči v Staromesto na Beneškem.

(Na Tirolsko) se je danes odpeljal preč. gosp. provincijal o. Placid Fabiani kot namestnik generalnega ministra reda sv. Frančiška o. Alojzija Parme v Rimu. Obiskal bode samostane pokrajine sv. Leopolda, ki obsega Tirolsko, Koroško, Solnograško, Gorenje Avstrijsko, Srednje in Gorenje Štajersko.

(Goriški mestni zastop) je v seji 28. dne maja soglasno sklenil, da se na dan poroke nadvojvodinje Valerije razdeli med dve ubogi deklici 100 gld., kar naj se ponavlja vsako leto ob obletnici. Dalje je zbor potrdil zadnje izvolitve. Pred sejo se je odpovedal odbornik Nigris. Ta odpoved se čudno tolmači po mestu.

(Telefon v Gorici.) C. kr. poštno vodstvo namerava v Gorici narediti telefonsko postajo združeno z brzojavom, ako so oglasi toliko naročnikov, da se pokrijejo troški.

(Iz Kopra) se nam poroča: Gospica Marijana Majer, začasna učiteljica v Kanfanaru, je napravila sposobnostno skušnjo za ljudske šole s hrvatskim, laškim in nemškim jezikom. Imenovana je Posavka iz Dola ter naredila zrelostno skušnjo na pripravnici v Brnu s češkim učnim jezikom.

(Na Žalostno gore) pri Borovnici je prišlo letos o Binkoštih jako veliko božjepotnikov. Izvrstne propovedi je imel oba dneva zjutraj borovniški častiti gosp. kapelan.

(Beneška Slovenija.) „Nova Soča“ piše: Znano je pretužno stanje naših bratov na Beneškem. Jezik naš slovenski nima tam nikake pravice ne v uradih ne v šolah, le v cerkvi ima od nekda svoje zavetišče. Šole so popolnoma italijanske; otroci ne slišijo v njih niti jedne besedice slovenske. Šolska dolžnost pa traja v Italiji menda samo tri leta, a v tem času se slovenska mladina nauči le čitati in po nekoliko sto besedij, katere pozneje zopet pozabi. To je dobro! Da pa bi imela tamošnja mladina od šole vendar nekoliko dobička, dobili so se

doslej marsikje rodoljubni možje, ki so jo naučili čitati tudi slovenski. Na tak način je začela mladina čitati slovenske knjige, v prvi vrsti slovenske katekizme, sv. evangelij in molitvenike. Ali slavna liberalna vlada italijanska se je zbal slovenskih katekizmov in molitvenikov; zato je začela zasledovati tiste rodoljube, ki učé mladino čitati slovenski. Nedavno je dobil neki beneški Slovenec jako ostro zapoved, da mora opustiti pouk v slovenščini, katerega je bil osnoval v lepi, čisto slovenski svoji vasi. In to se godi v Italiji, ki se je zjediniła na podlagi narodnostnega načela in ki je silno ponosna na svoj „liberalizem“!

(Vojaske takse.) C. kr. finančno ministerstvo je v dogovoru s c. kr. ministerstvom za deželno brambo, dovolilo velike polajšave gledé pobiranja vojaških taks od revnejših oseb, posebno delavcev. Med drugim je dovolilo, da se opusti sodniško iztirjanje treh najnižjih tarifnih vrst po 3 gl., 2 gl. in 1 gl., ako je bilo brezuspešno politično iztirjevanje.

(Novci bana Jelačiča) so zdaj že jako velika numismatična dragocenost. Vlivali in kovali so se, kakor piše „Karlovaško Svetlo“, leta 1848 v Zagrebu v hiši sedanjega prirodopisnega muzeja pod nadzorstvom tedanjega hrvatskega „ministra financ“, Ambroža Vranyczanyja. Kovanje teh denarjev trajalo je šest mesecev, dokler Jelačič ni dospel zmago- nosno na Dunaj; ti denarji so bili deloma medeni krajcarji, deloma srebrne dvajsetice. Neki Bernard Schulz ohranil je izmed mnogih samo jedno tako dvajsetico, koja ima na jedni strani grb Ilirije (zvezdo z mesecem) in okoli napis: „Uspomena narodjenja jugoslavjanske slobode“; na drugi strani pa lepo poprsje pokojnega bana in okoli napis: „Pod banom Josipom Jelačičem Bužinskim“. — „Agrar Zeitung“ pa piše o teh novcih, da napominane srebrne „dvajsetice“ niso bili denarji, temveč spomeniški novci, kojih se je v oslavo bana Jelačiča mnogo kovalo (i v zlatu). Narodni muzej hrvatski ima bajé celo zbirko raznovrstnih spomenskih Jelačičevih novcev. Napominane „dvajsetice“ tudi niso tako dragocene in stanejo v antikvarni 1—2 marki. Pravi denarji so bili povsem medeni krajcarji Jelačičevi z napisom: „Jedan križar“. Ti so dandanes velika numismatiška vrednost, kajti zagrebški muzej ima samo jeden „križar“. Ti krajcarji pa niso bili liti, temveč kovani, in sicer v dunajski penozo- kovarni.

Telegrami.

Praga, 2. junija. Cesarski namestnik je odgovoril na mladočeško interpelacijo zaradi nepostavnega postopanja vojakov pri delav- skih nemirih v Nyřanih: Delavci so pretili ter se niso hoteli raziti. Slišali so se klici: Vojaki ne smejo streljati. Častnik jih je svaril, pa so ga zasmehovali ter se spustili proti vojakom. Med mrtvimi in ranjenci so bili tujci. Jeden težko ranjenih je priznal, da so nameravali ropati. Vojaški poveljnik je pravilno postopal, kar priznajo vsi merodajni krogi. Dalje ni res, da so prej streljali na delavce z revolverji. Politična oblast ni nič pregrešila, ker je večkrat svarila delavce. Vsled vedno rastočih nemirov mora državna oblast postopati z vso postavno strogostjo, da vzdrži red in brani mirne državljane in njihovo imetje.

Monakovo, 1. junija. Princ regent je ime- noval policijskega načelnika dr. pl. Müllerja

za naučnega ministra, ministra za notranje stvari, barona Crailsheima za ministerskega predsednika, sprejel ostavko ministra Lutza, kateremu je poslal svojo doprsko podobo.

Kolonija, 1. junija. Letošnji občni zbor nemških katolikov bođe v Koblenci namesto v Monakovem.

Peterburg, 2. junija. Pri obedu na čast italijanskemu kraljeviču je car napil italijan- ski kraljevi družini.

Umrli so:

30. maja. Antonija Dovžan, železniškega paznika vdova, 60 let, Kravja dolina 11, kostna gnjiloba. — Anton Kos, mestni ubog, 72 let, Karlovska cesta 7, marasmus. — Franc Šarlah, trgovski pomočnik, 20 let, Mestni trg 9, jetika.

V bolnišnici:

27. maja. Primož Jamnik, gostač, 60 let, jetika. — Helena Ažman, gostija, 62 let, oslabljenje.
28. maja. Helena Slapnik, delavka, 39 let, emphysem pulmonum. — Anton Jeraj, gostač, 73 let, marasmus. — Martin Potočnik, delavec, 68 let, vsled raka v želodcu.
29. maja. Anton Zalar, gostač, 72 let, rak v jetrih. — Marija Naglič, delavčeva hči, 16 let.
30. maja. Frančiška Pevec, kamnotiskarjeva žena, 52 let, srčna hiba.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		urakomera v mm	toplomera po Celziju			
31	7. u. jut.	736.0	12.6	sl. svzh.	jasno	8.00
	2. u. pop.	732.8	23.4	sl. jzad.	„	dež
	9. u. zveč.	733.9	16.8	jzpad	oblačno	„
1	7. u. jut.	732.8	14.2	sl. vzh.	oblačno	0.00
	2. u. pop.	731.0	13.0	sl. vzh.	dež	„
	9. u. zveč.	731.1	11.0	sl. vzh.	dež	„

Srednja temperatura obeh dni 12.6°, in 4.6°, za 0.7° in 4.4° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

2. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	89	gid.	—	kr.
Srebrna „ 5 1/2 „ 100 „ 16% „	89	„	80	„
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109	„	25	„
Papirna renta, davka prosta	101	„	60	„
Akcije avstr.-ogerske banke	967	„	—	„
Francoški napoleonid.	9	„	31 1/2	„
Cesarski cekini	5	„	57	„
Nemške marke	57	„	32 1/2	„

Na prodaj je

košnja dveh travnikov

v mestnem logu. — Več poizvé se na Starem trgu št. 21. (3—2)

Na prodaj je lešen, lepo po-
barvan in pozlačen
kip „Marija pomagaj“
v visokosti 110 cm pri Fr. Tomanu, pozlatařu,
sv. Petra cesta št. 4. (3—2)

Sargove glicerinové specialitete.

Odkar sta izumila glicerinové specialitete F. A. Sarg in Karol Sarg, rabi jih njeno Veličastvo cesarica in drugi udje cesarske naše rodovine kakor tudi mnoge tuje knežje rodbine. Te specialitete priporočajo: prof. baron Liebig, prof. pl. Hebra, pl. Zeissl, cesarski svétnik pl. Scherzer itd. itd., dvorna zobozdravnika Thomas na Dunaji in Meister v Gothi itd.

Glicerinovo milo, pravo, neponarejeno v papirji 60 kr., v škatljici 65 kr., v deščicah po 3 koščke vkupe 90 kr., v škatljici po 3 koščke 60 kr.

Medeno glicerinovo milo v zavitku po 3 koščke 60 „

Tekoče glicerinovo milo v steklenici 65 „

(Najboljše sredstvo za razkave roke in nečisto polt.)

Glicerinova ustna krema v steklenici 50 „

Glikoblastol (sredstvo za lepe lase in odstranjenje lišajev itd.) v steklenici gld 1 —

Toaletno karbol-glicerinovo milo v zavitku po 3 koščki 1.20

KALODONT, glicerinova zobna krema po — 35

(Izvrstno sredstvo za lepe svitle zobe.)

F. A. Sargov sin & comp., c. in kr. zalagatelj na Dunaji.

Dobiva se v vseh lekarnah in parfumerijah. — V Ljubljani pri le-
karnarjih Ludoviku Grečelju, Vilj. Mayerju, Gabr. Piccoliju, Iv. Svobodi, pl. Trnkó-
czyju, dalje pri C. Karingerju, Josipu Kordinu, Petru Lassniku, M. F. Suppanu in
Antonu Krisperju. (20—13)

Razglas.

Ker se počne čas žetev, c. kr. priv. vzajemna zavarovalnica zoper požar v Gradci vse p. n. gospode kmetovalce uljudno opo-
zoruje, da zavaruje ona poleg hiš in vsakaterrega pohištva, strojev,
živine itd. tudi

pridelke na njivah in senožetih zoper požar

po mogoče ugodnih pogojih.

Dotična vprašanja se vselej uljudno pojasnjujejo v zavarovalničnih pisarnah (Gradec, Sackstrasse št. 20), kakor tudi pri glavnih zastopništvih v Celovci in v Ljubljani in pri vsakem okrajnem zastopniku, kjer se tudi sprejemajo zavarovalne ponudbe.

Ces. kralj. privil.

vzajemna zavarovalnica zoper požar
v Gradci.

(Ponatis se ne plačuje.)

OLJNATE BARVE

kositarskih pušicah po pol in jeden kilo
priporoča najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža

(16)

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6.